

Stručni članak
UDK 371.384:371.275:811.111'243:373.5(497.5)

Primljen 5. 5. 2008.
Prihvaćen 18. 2. 2008.

PITANJE STANDARDIZACIJE NACIONALNOGA NATJECANJA IZ ENGLESKOGA JEZIKA

Ana Bakašun, Tania Blažević, Melanija Marušić

Filozofski fakultet, Split

Na temelju sudjelovanja u radu povjerenstava za nacionalna natjecanja učenika hrvatskih srednjih škola iz poznavanja engleskoga jezika (2005./06. i 2006./07.), sa zadatkom izrade testova, izlažu se zapažanja o načinu vrednovanja jezične kompetencije natjecatelja. Analizira se postupak izrade testova i pratećih dokumenata za školsku, županijsku i državnu razinu natjecanja, kao i učinak natjecanja na natjecatelje, nastavnike, društvo i obrazovni sustav. Pozivajući se na relevantnu literaturu o provođenju vrednovanja jezične kompetencije, ukazuje se na probleme politike testiranja i predlažu strategije za budućnost koje bi uzele u obzir nužnost preciziranja svrhe nacionalnog natjecanja i njegova standardiziranja. Kao osnovna područja koja bi trebalo nastaviti standardizirati u svrhu smanjivanja razine subjektivnosti ističu se način rangiranja natjecatelja i obuka ispitivača.

Cljučne riječi: natjecanje iz engleskoga jezika, standardizacija, vrjednovanje jezične kompetencije

1. UVOD

Nacionalno natjecanje iz poznavanja engleskoga jezika, kao i natjecanja iz drugih stranih jezika i ostalih školskih predmeta, organiziraju Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i Agencija za odgoj i obrazovanje. Natjecanje iz engleskoga jezika odvija se na tri razine: školskoj, županijskoj i državnoj, u tri kategorije: za učenike 8. razreda osnovnih te 2. i 4. razreda srednjih škola. Školske godine 2005./2006. i 2006./2007. bile smo pozvane da sudjelujemo u radu Državnoga povjerenstva za nacionalno natjecanje iz engleskoga jezika i da izradimo testove za učenike 2. i 4. razreda srednjih škola. Ovdje ćemo ukratko izložiti neka zapažanja o načinu vrjednovanja jezične kompetencije učenika koji sudjeluju na tom natjecanju i o učinkovitosti natjecanja.

Nacionalna natjecanja i smotre održavaju se već dugi niz godina i okupljaju velik broj učenika i njihovih mentora. Na primjer, na natjecanjima i smotrama iz svih školskih predmeta sudjelovalo je 2006. godine 138 833 učenika na školskoj, 31 897 na županijskoj

i 7 62 učenika na državnoj razini (*Katalog natjecanja*, 2006:7). *Katalog natjecanja* kao temeljni dokument natjecanja sadrži općenite upute (vremenik, razine i kategorije natjecanja, tijek i sadržaj natjecanja, žalbeni postupak, proceduru objave rezultata natjecanja, priznanja, nagrade), dok precizne specifikacije za izradu testova ne postoje. Drugim riječima, standardizacija testova tijekom se godina provodila većinom intuitivno i temeljila se uglavnom na iskustvima s prethodnih natjecanja: ono što se jedne godine pokazalo kao dobro, prenosilo se u sljedeću godinu, ono što bi se pokazalo kao loše ili problematično, to se napuštalo. Natjecanje formalno funkcionira u smislu da izluči pobjednike, no uslijed nedostatka preciznijih specifikacija za izradu samih testova nedostaju objektivna mjerila njegove učinkovitosti i svrsishodnosti.

2. SPECIFIKACIJE TESTOVA

Kako smo već zatekle zadani okvirni format testova (*Katalog natjecanja*, 2006:54-56) te dobile na uvid testove iz prethodnih godina, pokušale smo odrediti koji parametri već postoje, a koje bi tek trebalo precizirati detaljnom specifikacijom. Za taj postupak koristile smo kontrolnu listu za izradu specifikacija testova objavljenu u *Language Test Construction and Evaluation* (Alderson et al., 1995:38), koja sadrži stavke koje bi trebalo uvrstiti u specifikaciju testa. Prema redosljedu stavki u spomenutoj kontrolnoj listi, navest ćemo neke od problema koje ova lista otvara, a koji bi se mogli riješiti standardiziranjem teoretskih i praktičnih pretpostavki, sadržaja, forme i procedura, odnosno povećanjem vrijednosti i pouzdanosti postupka testiranja.

(1) **Svrha testiranja.** U *Katalogu natjecanja* svrha natjecanja odnosno testiranja vrlo je općenito opisana jer obuhvaća i osnovne i srednje škole, sve školske i izvanškolske aktivnosti i sve predmete, od povijesti i fizike do stranih jezika, a obuhvaća i učenike i njihove mentore. Kao svrha se navodi „predstavljanje rezultata rada, znanja, vještina, sposobnosti i kompetencija učenika/ca i njihovih mentora/ica na određenom području“ i „poticanje i motiviranje na sudjelovanje te međusobno natjecanje učenika/ca i natjecanje učenika/ca sa samim sobom“ (*Katalog natjecanja*, 2006:19). Detaljniji i precizniji opis svrhe natjecanja iz pojedinog predmeta pridonio bi preciznijem mjerenju rezultata.

(2) **Opis pristupnika.** U *Katalogu natjecanja* natjecatelji su prvenstveno opisani samo pripadnošću određenom razredu osnovne ili srednje škole. Naišavši prethodnih godina na konkretne probleme u praksi, Povjerenstvo u kojemu smo sudjelovale je 2005./2006. godine pažljivije preciziralo pravila o sudjelovanju učenika školovanih na engleskom govornom području i učenika-izvornih govornika. Postavljala su se pitanja, na primjer, mogu li se ovi učenici uopće ravnopravno natjecati s učenicima koji nisu imali priliku školovati se u inozemstvu te trebaju li biti u posebnoj kategoriji. Odlučeno je da pristup natjecanju ne mogu imati učenici koji su se školovali duže od godine dana na engleskom govornom području. Za sljedeće natjecanje 2006./2007. na državnoj razini uveli smo posebnu Listu C za natjecatelje koji su se školovali na engleskom jeziku dulje od jedne školske godine. Pitanja kao što su mogu li se natjecatelji s posebnim potrebama (na primjer slabovidne osobe ili osobe s govornim smetnjama) natjecati i trebaju li biti u posebnim kategorijama nisu službeno ni

postavljena, dok se u praksi dogodilo (na natjecanju 2006./07.) da se natjecao natjecatelj koji je i izvorni govornik i zamuckuje. Potrebno je jasnije precizirati opis natjecatelja kako bi se omogućili dogovarajući uvjeti za sve učenike.

(3) **Razina testa.** Ovisno o tome što se postavi kao svrha natjecanja, testovi mogu biti lakši, a svrhom da se učenike motivira za sudjelovanje i da se popularizira učenje stranoga jezika, ili teži, kako bi se odabrali i nagradili samo oni izrazito najbolji. Opisi razina testova mogli bi se temeljiti, na primjer, na opisima razina znanja prema *Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike*. U *Katalogu natjecanja* takvog ili nekog sličnog opisa nema. Jedini je podatak pripadnost natjecatelja određenom razredu. U praksi sastavljači testova dobiju na uvid testove upotrijebljene na prethodnim natjecanjima. Stari testovi, usmene preporuke i komentari iskusnijih članova Povjerenstva obrazac su po kojem se izrađuju testovi za sljedeće natjecanje.

(4) **Teoretski okvir testa.** S obzirom da se radi o natjecanju s visokim ulogom, nužno je preciznije utvrditi svrhu koju bi natjecanje iz engleskoga kao stranoga jezika trebalo imati u Hrvatskoj. Tek na temelju toga moguće je zatim definirati teoretski okvir testova i provesti standardizaciju cjelokupnoga natjecanja. Teoretski okvir bi trebao sadržavati opis jezičnih vještina i kompetencija koje se želi izmjeriti, u koju svrhu, pod kojim uvjetima i s kakvim očekivanim rezultatom. Tada bi testovi kao operacionalizacija teoretskoga konstrukta mogli objektivnije izmjeriti ciljane jezične kompetencije.

(5) **Opis prikladnog tečaja ili udžbenika za pripremu.** U kontekstu natjecanja, *tečajevima* su ekvivalenti određeni razredi, koji su pravilima natjecanja precizirani. Testovi u sklopu natjecanja trebaju mjeriti opće jezične kompetencije učenika, a ne određena postignuća, stoga ne moraju biti vezani za određene nastavne materijale. Tako se i u *Katalogu natjecanja* općenito savjetuje korištenje bilo kojih odobrenih udžbenika i priručnika za određeni razred (*Katalog natjecanja*, 2006:56).

(6) **Broj dijelova testa**, (7) **vrijeme potrebno za rješavanje pojedinog dijela** i (8) **određivanje broja bodova za svaki dio.** Ove tri stavke u *Katalogu natjecanja* (ibid: 55) su određene prema razinama natjecanja i vještinama koje se testiraju. Međutim, stavke (9) **opis ciljanog jezika** i (10) **vrste tekstova** nisu uključene. Sastavljaču testa je prepušteno da istražuje, na primjer, kakvi su tekstovi prikladni za dob i očekivanu razinu znanja natjecatelja. (11) **Dužine tekstova** također nisu navedene. Jedino ograničenje kojim se sastavljač testa vodi jest vremensko ograničenje pojedinih dijelova testa. Dakle, sastavljaču testa pomaže samo iskustvo stečeno u praksi. Navedene su samo (12) **jezične vještine koje se testiraju** dok (13) **jezični elementi koji se testiraju** nisu precizirani, kao ni (14) **vrste zadataka** ni (15) **metode testiranja**.

(16) **Upute za rješavanje zadataka** preciznije smo napisale za natjecanje 2005./06. i uklopile u testove. Također smo uvele posebne tablice za upisivanje konačnih odgovora (*answer boxes*), što je natjecateljima uvelike smanjilo tremu jer su po samom testu mogli prepravljati odgovore, što prethodnih godina nije bilo dopušteno. Iste godine smo dopunili upute za provoditelje testa koje su tiskane u *Katalogu natjecanja* (ibid: 55-59). Ono što je izmijenjeno ili uvedeno kao novina, a o čemu su autorice ovog članka mogle samostalno odlučiti u okviru svojih ovlasti i dužnosti izrade testova, bilo je usmjereno najviše na

standardizaciju same provedbe testa. Ovdje ćemo opširnije dati jedan primjer koji pokazuje koliko je standardizacija postupka rješavanja zadataka bitna za ujednačenost uvjeta u kojima natjecatelji pristupaju testu i stoga i kriterija ocjenjivanja. Primjer je dodatni tekst za nastavnike-čitače na županijskoj razini.

Na županijskoj razini natjecanja, učenike čeka zadatak *Slušanje s razumijevanjem*. Na 21 mjestu u Hrvatskoj, odabrani nastavnici čitaju određeni tekst na temelju kojega učenici rješavaju zadatak. Prethodnih su godina nastavnici-čitači dobivali samo tekst, bez dodatnih uputa. Tako se događalo da u jednoj županiji učenici pročitaju zadatak (pitanja o tekstu) prije čitanja samog teksta, a u nekoj drugoj zadatak ne vide dok nastavnik ne pročita tekst pa rješavaju zadatak po sjećanju. Time su učenici stavljeni u vrlo neravnopravan položaj pri rješavanju zadataka. Kako bi se postupak ujednačio, osmislile smo popratni dokument za nastavnike-čitače. Taj pisani dokument uključuje, osim samog teksta koji učenici slušaju, i transkript svih usmenih uputa na engleskom jeziku koje nastavnik-čitač daje učenicima.

(17) **Kriteriji ocjenjivanja.** Dijelove testova *Čitanje s razumijevanjem*, *Slušanje s razumijevanjem* i *Uporaba jezika (gramatika i vokabular)* jednostavno je ocijeniti jer se radi o tipovima zadataka s unaprijed određenim točnim rješenjima. Problemi nastaju prilikom ocjenjivanja pisanja i govora jer se testiraju zadacima otvorenoga tipa. U praksi se natjecanja uvriježilo da te dvije vještine jezične produkcije ocjenjuju nastavnici-izvorni govornici. Njihova zadaća je osmišljavanje, izvođenje i ocjenjivanje usmenoga dijela ispita i ocjenjivanje sastavka. *Katalog natjecanja* sadrži općeniti opis usmenoga dijela natjecanja, ali ne i precizne kriterije ocjenjivanja. U *Katalogu natjecanja* o usmenom dijelu piše sljedeće: „Usmeni dio traje desetak minuta po natjecatelju. Sastoji se od razgovora učenika s izvornim govornikom i članovima prosudbenoga povjerenstva. Učenik iz hrpe listića s temama izvlači jednu te se razgovorom provjerava učenikova komunikacijska kompetencija na stranome jeziku, ocjenjuje leksičko bogatstvo, uporaba morfosintaktičkih struktura, izgovor, kakvoća sadržaja i stil. Pri tome mu pomaže slikovni i slični materijal koji izrađuje ispitno povjerenstvo. Na usmenome dijelu ispita moguće je postići najviše 25% od ukupnoga broja bodova“ (ibid: 56). Na temelju ovako uopćenoga opisa teško je izraditi precizne kriterije ocjenjivanja i izbjeći subjektivnost ispitivača. Kako bi se ovaj problem donekle ublažio, po jedan ispitivač je zadužen za cijelu pojedinu kategoriju natjecatelja. Nastavnici-izvorni govornici zaduženi su i za pisani zadatak-sastavak, na način da po jedan izvorni govornik sam ocjenjuje sve natjecatelje iz pojedinačne kategorije. Ocjenjuje se pomoću okvirne kontrolne liste koju je sastavilo Povjerenstvo. Ta je lista tijekom godina nadopunjavana i prepravljana, a verzija koju smo predložile za natjecanje 2006./07. sadržavala je devet točaka po kojima su se ocjenjivali sastavci: izvršenje zadatka, opseg vokabulara, opseg gramatičkih struktura, suvislost sastavka, prikladnost i organizacija sastavka, građenje sadržaja, točnost (leksik, gramatika, interpunkcija) te učinak na čitatelja. Tako se, kao i u usmenom dijelu, pokušava izbjeći razlike u stajalištima ocjenjivača. Osim što nisu propisani precizni kriteriji, ocjenjivači također ne prolaze prethodnu obuku u pogledu primjene kriterija o kojima se dogovore. Povjerenstvo nastoji odabratiiskusne nastavnike za koje se pretpostavlja da će posao obaviti savjesno i stručno. Razinu subjektivnosti bi se dodatno trebalo smanjiti obukom ispitivača i standardizacijom kriterija ocjenjivanja.

Sljedeći problem koji je naročito vezan za pripremu učenika za usmeni dio natjecanja i za sastavak jest nepostojanje (18) **opisa tipičnih izvedbi za svaku razinu** ili (19) **opisa onoga što natjecatelji mogu na svakoj od razina realno postići**. Drugim riječima, natjecateljima i njihovim mentorima nije unaprijed poznato kakva se konkretno kvaliteta izvedbe očekuje na natjecanju. Mentori na temelju vlastitoga iskustva procjenjuju koja kvaliteta izvedbe dobiva veći broj bodova. Budućim natjecateljima i njihovim mentorima pomogla bi pravovremena dostupnost gore spomenutih opisa, ali i (20) **primjeraka riješenih zadataka koje su proizveli pristupnici** s pripadajućim bodovima i komentarima ocjenjivača. Trenutno su dostupni samo neki dijelovi (21) **primjeraka testova** na mrežnoj stranici Agencije za odgoj i obrazovanje (www.azoo.hr).

Iz ove analize stavki koje bi trebale biti uključene u specifikacije testa vidljivo je koliko je posla učinjeno, ali i koliko stavki bi se još moglo preciznije definirati kako bi natjecanje proizvelo što pozitivniji učinak na natjecatelje, nastavnike, društvo i obrazovni sustav. Sada ćemo se osvrnuti na nama poznate učinke testa.

3. UČINAK TESTA NA NATJECATELJE, NASTAVNIKE, DRUŠTVO I OBRAZOVNI SUSTAV

Bachman i Palmer su sastavili skup pitanja za objektivno vrednovanje korisnosti odnosno opravdanosti testa (Bachman i Palmer, 2000). Uključili su pouzdanost testa, vrijednost teoretskoga okvira, moguću pristranost u zadacima, autentičnost, interaktivnost, učinak testa i njegovu izvedivost. Pitanja koja se odnose na učinak testa podijelili su u tri podgrupe: učinak na natjecatelje, učinak na nastavnike i učinak na društvo i društvene sustave. Svrha testa bi, prema do sada navedenom, u slučaju nacionalnoga natjecanja trebala poslužiti kao polazišna točka. Stoga bi posebnu pozornost trebalo obratiti na posljednji niz njihovih pitanja:

36. Podudaraju li se naše interpretacije rezultata testova s vrijednostima i ciljevima društva i obrazovnog sustava?
37. U kojoj se mjeri vrijednosti i ciljevi sastavljača testa podudaraju ili sukobljavaju s vrijednostima i ciljevima društva i obrazovnog sustava?
38. Kakve su moguće posljedice, pozitivne i negativne, za društvo i obrazovni sustav uslijed korištenja testa na taj određeni način?
39. Što je najpoželjnija pozitivna posljedica ili ono najbolje što bi se moglo dogoditi kao ishod korištenja testa na taj određeni način i koja je vjerojatnost da će se to i dogoditi?
40. Što je najnepoželjnija negativna posljedica ili ono najgore što bi se moglo dogoditi kao ishod korištenja testa na taj određeni način i koja je vjerojatnost da će se to i dogoditi?

(Bachman i Palmer, 2000:154-155; prijevod autorica)

Prema istim rednim brojevima, ovdje navodimo i neke od dilema do kojih nas je dovelo promišljanje o navedenim pitanjima:

36. Koje su to vrijednosti i obrazovni ciljevi koje naše društvo ovim natjecanjem želi

promicati s obzirom na sljedeće: rezultati upitnika koji smo napravile za natjecatelje na državnoj razini natjecanja 2007. godine pokazuju da oko dvije trećine srednjoškolskih natjecatelja engleski jezik uči u privatnim školama ili u vidu privatne nastave, a čak jedna četvrtina je posjetila engleska govorna područja. Trebalo bi utvrditi je li za natjecanje značajna činjenica na koji je način znanje stečeno: u redovitom školovanju, izvannastavnom obrazovanju ili boravkom na engleskom govornom području. Ukoliko se to smatra bitnim, trebalo bi usporediti rezultate natjecatelja koji su jezik učili samo u sklopu redovnog obrazovanja i onih koji su ga učili izvan škole kako bi se doznalo postoje li značajne razlike u uspjehu.

37. Sastavljač testa bi morao biti u potpunosti upoznat sa svrhom testa, odnosno surađivati s tijelom u čijoj je nadležnosti određivanje svrhe natjecanja.

38. O tome bi trebalo razmisliti kako bi se optimizirao učinak natjecanja na natjecatelje koji će značajno pridonijeti stvaranju budućnosti ove zemlje.

39. Moglo bi se ustvrditi kako bi najbolji ishod bilo kvalitativno i kvantitativno poboljšanje razine jezične sposobnosti učenika, ukoliko pretpostavimo da mogućnost sudjelovanja na natjecanju dovodi do poboljšanja nastavnog programa i stručne osposobljenosti nastavnika-mentora.

40. Najgore što se može dogoditi moglo bi biti da učenici izgube volju za učenjem engleskog jezika ili ga čak i zamrže, što se u nekim slučajevima i događa zbog malog broja nagrađenih natjecatelja i zbog činjenice da su među natjecateljima manje zastupljene slabije razvijene regije. Za ilustraciju: prema ljestvici konačnog poretka godine 2006./07. na državnoj razini natjecanja od ukupno 94 natjecatelja sudjelovalo je čak 39 natjecatelja iz Zagreba, a samo po nekoliko iz ostalih gradova, na primjer, po 7 iz Splita i Čakovca, 6 iz Rijeke, 5 iz Karlovca, 3 iz Zadra i 2 iz Slavenskog Broda. Destimulativno za buduće natjecatelje također je i nepostojanje čvrstog stava o sudjelovanju natjecatelja s posebnim potrebama i nepostojanje čvrstog stava o sudjelovanju izvornih govornika–natjecatelja.

Bez psihometrijske obrade rezultata testova ne mogu se dobiti konkretni podaci o pouzdanosti testova, vrijednosti teoretskog okvira, mogućoj pristranosti u zadacima, autentičnosti zadataka, učinku testa i njegovoj izvedivosti. O odgojnom i obrazovnom učinku samog natjecanja ponešto se može zaključiti iz rezultata gore spomenutog upitnika: među najvećim vrijednostima natjecanja učenici ističu upoznavanje domovine tijekom putovanja autocestom Zagreb – Split i boravak u gradu domaćinu (2006. u Visu, a 2007. u Makarskoj), kao i druženje s vršnjacima iz raznih krajeva zemlje, te mogućnost procjene vlastitih jezičnih kompetencija.

4. STANDARDIZACIJA I SMANJIVANJE RAZINE SUBJEKTIVNOSTI

Bilo bi korisno utemeljiti stručno tijelo koje bi zajednički odgovaralo na gore navedena pitanja i na temelju njih poradilo na standardizaciji testiranja kako bi se smanjila subjektivnost ocjenjivača i povećala korisnost natjecanja. Prije izrade specifikacija bilo bi dobro proučiti iskustva drugih zemalja u pogledu financiranja ovakvih natjecanja, vrsta nagrada odnosno motiviranja natjecatelja (za sada postoje nagrade u vidu knjiga i putovanja, a najbolji

dobivaju prednost prilikom upisa na fakultet), organizacije natjecanja (na primjer, odrediti broj natjecatelja po županijama), ili vrsta zadataka (na primjer, uvesti izlaganje prethodno pripremljenih projekata na zadanu temu).

Smanjivanje subjektivnosti ocjenjivača velik je i financijski zahtjevan izazov. Prema Bachmanu, interpretacija i upotreba rezultata testova često je ograničena uslijed nepotpunosti, nepreciznosti, subjektivnosti i relativnosti pri mjerenju (Bachman, 1997). Tih ograničenja trebamo biti svjesni i odrediti postupak kojim će ih se pokušati svesti na minimum. Bachman je utvrdio tri temeljne faze pri pripremi i provedbi testiranja:

- (1) jasno i nedvosmisleno teoretsko definiranje sposobnosti koje želimo mjeriti;
- (2) precizno utvrđivanje uvjeta odnosno radnji koje ćemo poduzimati pri poticanju i promatranju jezične izvedbe, i
- (3) brojčana obrada rezultata promatranja koja osigurava da naše mjerne skale imaju tražena svojstva.

(Bachman, 1997:50; prijevod autorica)

Treba, dakle, odrediti što se želi testirati, kako i pod kojim uvjetima i zatim statistički usporediti dobivene rezultate s traženim. *Zajednički europski referentni okvir za jezike* Vijeća Europe preporuča kako se subjektivnost pri vrednovanju može smanjiti, a valjanost i pouzdanost povećati: „(1) ako se izradi *specifikacija sadržaja* vrednovanja, na primjer utemeljena na referentnom okviru za određeni kontekst; (2) ako se pri izboru sadržaja i/ili pri vrjednovanju performanse koristi *dogovor*; (3) ako se usvoje *standardizirani postupci* koji opisuju kako će se vrednovanje provesti; (4) ako se daju *definitivni točni odgovori* za indirektno testove, a prosudbe se u direktnih testova temelje na specifičnim kriterijima; (5) ako se zahtijeva donošenje *višestrukih prosudbi i/ili procjena različitih čimbenika*; (6) ako se provede primjereno *obučavanje u smjernicama za vrednovanje*; i (7) ako se provjeri kakvoća vrednovanja (valjanost, pouzdanost) *analizom podataka o vrednovanju*“ (*Zajednički europski referentni okvir za jezike*, 2005:190).

Ukoliko se oformi stručno tijelo koje bi zajednički odgovaralo na gore navedena glavna pitanja i na temelju njih poradilo na standardizaciji testiranja kako bi se smanjila subjektivnost ocjenjivanja i povećala korisnost natjecanja, trebalo bi se primarno pozabaviti s tri ključna problema koja proizlaze iz svega navedenog, a to su: standardizacija natjecanja, način rangiranja natjecatelja i obuka ispitivača. Ta bi pitanja trebalo riješiti kako bi natjecanje ostvarilo svrhu, a nedovoljno jasno postavljena svrha ukazuje da bi trebalo preispitati razloge ovog natjecanja koje funkcionira zahvaljujući iskustvu i dobroj volji nastavnika-članova Povjerenstva i nastavnika-mentora, ali s nedefiniranim dugoročnim ciljem i učinkom.

LITERATURA

- *Katalog natjecanja i smotri učenika i učenica osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske u 2007. godini*. Urednik: Mićanović M., Zagreb, Agencija za odgoj i obrazovanje. (2006.)

- Alderson, J. C., Clapham, C., Wall, D. (1995): *Language Test Construction and Evaluation*. Cambridge, CUP.
- Bachman, L. F. (1997): *Fundamental Considerations in Language Testing*. Oxford, OUP.
- Bachman, L. F., Palmer, A. S. (2000): *Language Testing in Practice*. Oxford, OUP.
- Vijeće za kulturnu suradnju, Odbor za obrazovanje, Odjel za suvremene jezike, Strasbourg (2005). *Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje*. Prevele Bressan V. i Horvat M., Zagreb, Školska knjiga.
- <http://www.azoo.hr> (25.04.2008.)

ISSUES OF STANDARDISATION OF THE NATIONAL ENGLISH LANGUAGE COMPETITION

SUMMARY

Based on the authors' participation as test writers on the Examination Board of the Secondary School National English Language Competition in 2005/6 and 2006/7, observations on assessment procedures of competitors' language competence are given. The creation of tests and related documents at school, regional and state level competitions is analysed, as well as the impact of the competition on test takers, teachers, society and the education system. Referring to relevant literature on the evaluation of language competence, problem areas in testing policy are highlighted and strategies for the future are proposed which would take into consideration the necessity of specifying the purpose of the national competition and its further standardisation. In order to reduce the level of subjectivity, the system of ranking test takers and the training of examiners are identified as key areas in need of standardisation.

Key words: English language competition, standardisation, assessment of language competence